
Nechceme jen udržet vysokou kvalitu, ale dále se rozvíjet

Nová ředitelka ÚJOP: Nechceme jen udržet vysokou kvalitu, ale dále se rozvíjet

V Ústavu jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy (ÚJOP) působila v posledních letech na různých postech, včetně zástupkyně ředitele. Svou instituci zná tedy dokonale, a tak nebyl úspěch ve výběrovém řízení a následné jmenování **Dany Hůlkové Nývtové** do funkce ředitelky na konci ledna 2020 překvapivým krokem. V rozhovoru pro iForum.cz mimo jiné nastínila, jak si představuje další směřování ÚJOP.

Jednou z hlavních činností ÚJOP je výuka češtiny pro cizince. Hodně se liší od výuky, kterou procházejí rodilí Češi?

Liší se značně. Především Češi už češtinu umí, jsou rodilí mluvčí, česky mluví. Zájemci, kteří k nám přicházejí, obvykle buď česky neumí vůbec nebo na velmi nízké úrovni. Berou to tedy z druhého konce, učí se v češtině komunikovat a dorozumět se. A i ti, kteří k nám přijdou s nějakou vstupní znalostí, mají před sebou cestu plnou výzev. Po dosažení úrovně B1 (prahová úroveň podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky) se dokážete domluvit v každodenních běžných situacích, například při cestování nebo v práci a pokud se vzděláváte dál, tak i studovat některé obory.

Ale úroveň znalosti češtiny nutná k tomu, abyste mohli bez problémů studovat na vysoké škole v češtině, je nejméně B2, tedy ještě o stupeň vyšší. A právě tato úroveň je cílem většiny zájemců, kteří se do našich přípravných programů hlásí.

Ze kterých zemí zájemci o přípravné programy přicházejí nejčastěji?

Nejvíce ze zemí bývalého Sovětského svazu, Ruska, Ukrajiny, Kazachstánu, a dalších. V přípravných programech v angličtině, které míří ke studiu cizojazyčných programů vysokých škol, je zase více lidí z arabského světa. Co se týče češtiny, přicházejí nejčastěji opravdu s nulovou znalostí, v angličtině se od zájemců vyžaduje určitá vstupní úroveň.

Mají to lidé ze slovanských zemí s učením češtiny jednodušší?

Slovanští mluvčí určitě mají v mnohém jednodušší situaci. Mají v hlavě alespoň nějaký obdobný jazykový systém. I když to ale nemusí být vždy jen výhodou. Na druhou stranu totiž mohou bojovat s podobností některých jazykových jevů, které ale v jejich mateřském jazyce vyjadřují něco jiného než v češtině, a to se pak těžko odbourává.

ÚJOP nabízí zahraničním studentům kromě výuky i ubytování. Jak těžké je postarat se o mladé lidi, kteří se ocitnou v cizí zemi?

Obecně je poměrně náročné přijet sám, třeba i v sedmnácti letech do cizí země. Jiná je i mentalita studentů, kteří přijíždějí ze vzdálenějších zemí. Zaměstnáváme kurátory, kteří studentům pomáhají. Dbáme na kvalitní zázemí, aby odloučení od rodiny nebylo tak obtížné. Mohou také využít psychologického poradenství UK. ÚJOP UK je taková jejich rodina, kam se pak i v čase dalšího vysokoškolského studia rádi vrací.

Účastníci programů na ÚJOP statut studenta nemají, jaká je tedy jejich příslušnost k UK?

Naši studující jsou účastníky celoživotního vzdělávání, jsou tedy součástí univerzitní komunity. Mohou využívat univerzitní průkaz s licencí Alive, zapojit se do studentských aktivit na univerzitě a žít studentský život stejně, jako jejich kolegové v jiných studijních programech. A z toho mám radost.

Na ÚJOP pracujete už od roku 2001. Která z pozic vám zde byla nejbližší?

Mému srdci je nejbližší metodika. Ještě když jsem pracovala jako učitelka, začala jsem se zabývat metodickými záležitostmi, nejprve metodikou letních škol a metodikou amerických výměnných programů. Postupně jsem spolupracovala s metodičkami z přípravných programů v Praze. Byla jsem také součástí týmu, který začal pořádat metodické kurzy pro učitele. Ty v současné době tvoří významnou část naší nabídky.

V roce 2015 jsem na ÚJOP také iniciovala vznik Metodického a odborného centra (MOC). Rozsáhlý tým zkušených metodiků češtiny a odborných předmětů je naše výhodou oproti jiným institucím. Než jsem se stala zástupkyní ředitele ústavu pro výuku a vzdělávání, metodické centrum jsem dva roky vedla.

Zástupkyní jste byla poslední tři roky, takže při nástupu do funkce ředitelky vás už asi nemělo co překvapit.

Jako zástupkyně ředitele jsem se podílela na vedení ústavu, nemohu tedy říct, že by mne něco překvapilo. Jedině snad to neuvěřitelné množství podepisování (smích). Samozřejmě, že náplň práce je jiná, protože jako zástupkyně pro výuku a vzdělávání, tedy odborné záležitosti, jsem měla na starosti převážně problematiku z akademické sféry. K tomu se nyní přidala i hospodářsko-provozní část a jako ředitelce instituce mi pochopitelně přibyla i komunikace s rektorem i různými vnějšími subjekty.

Ústav jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy (ÚJOP UK) je vědecko-pedagogické pracoviště. Jako zařízení pro organizaci a metodiku přípravy zahraničních studentů ke studiu na českých vysokých školách a pro výuku dalších cizinců funguje od září 1981, v roce 1986 přibyla výuka cizích jazyků. Českým zájemcům nabízí pomaturitní kurzy, online kurzy angličtiny, jazykové kurzy (v současné době 7 cizích jazyků) a letní kurz angličtiny. Výuce slouží studijní střediska, která studentům poskytují také ubytování a stravování.

Tým ÚJOP UK je exkluzivním členem ALTE (The Association of Language Testers in Europe) a vyvinul mezinárodně uznávanou Certifikovanou zkoušku z češtiny (CCE). Na ÚJOP UK je možné skládat též zkoušku z češtiny pro udělení trvalého pobytu a jako jediné pracoviště v České republice nabízí možnost složit zkoušku z češtiny pro udělení státního občanství ČR.

Nyní jste ve funkci, kdy reálně můžete věci měnit. Jaké jsou hlavní cíle nové ředitelky ÚJOP?

Je naprosto nutné nejen udržet vysokou úroveň kvality, ale neustále se rozvíjet. Mně nevadí konkurence, když je kvalitní, ale nekvalitní konkurence nakonec poškozuje i nás a naši práci. Proto musíme svou značku neustále budovat, aby bylo každému jasné, že studenti od nás mají vysokou úroveň znalostí češtiny. Z toho důvodu máme Výzkumné a testovací centrum (VTC), které garantuje kvalitu a standardizaci všech našich výstupů, a jsme plnoprávnými členy Asociace jazykových zkušebních institucí v Evropě (ALTE).

Důležité je také to, že naši absolventi jsou připraveni nejen po stránce jazykové, ale i odborné. Díky tomu velmi dobře zvládnou přijímací řízení, ale i začátek studia v bakalářských, ale i v magisterských programech.

Pro udržení kvality výuky je třeba mít kvalitní učitele. Jak je motivovat?

Tak jako v ostatních oborech, i v tom našem je obtížné získávat kvalitní zaměstnance. Motivace nemusí být jen finanční. V našem případě se především jedná o práci pro prestižní pracoviště. Navíc do našich zaměstnanců investujeme, podporujeme jejich další sebevzdělávání a poskytujeme příležitost k osobnímu a profesnímu růstu, což se pochopitelně odráží nejen v jejich motivaci, ale i v kvalitě výuky.

Navíc u nás se jen neučí, naši zaměstnanci jsou akademičtí pracovníci, což znamená, že vykonávají také tvůrčí činnost. Není obvykle vědecká, ale je vysoce odborná. Mezinárodní projekty, tvorba a realizace Certifikované zkoušky z češtiny pro cizince (CCE), exkluzivní tvorba a realizace Zkoušky pro účely udělování státního občanství ČR, tvorba programu fonetické podpory ve výuce, možnost stát se metodickým školitelem, garantem kurzu, vedoucím metodické skupiny, to všechno jsou možnosti, které můžeme nabídnout.

Jak je vidno, jedná se zajímavou práci, nikoli pouze rutinní vykonávání nějaké činnosti. Naši pracovníci vidí, že se sami mohou podílet na něčem, co vede ke zlepšování nebo rozvoji sebe i instituce a to je určitě také motivační.

ÚJOP má několik budov, jak náročné je starat se o jejich technický stav?

ÚJOP nepůsobí pouze v rámci Prahy, ale i v Poděbradech, Mariánských Lázních nebo Liberci. To je poměrně rozsáhlý majetek, včetně historických budov, jako je například poděbradský zámek, o který je nutné pečovat. Nedávno jsme například otevřeli zrekonstruované ubytování na Veleslavíně, ve studijním středisku Praha-Krystal, takže se budoucí studenti mají na co těšit.

Nejsou to ale jen budovy, vylepšujeme databázové systémy pro evidenci uchazečů a studentů, ubytovací software, nové webové stránky atd. Tyto věci se mohou zdát jako vedlejší, ale představují důležitou součást celého servisu pro naše účastníky a to je velmi důležitá věc – celá komunikace s nimi, podpora, zdravotní pojištění, ubytování... To vše hraje roli v tom, aby se u nás cítili spokojeně a dobré jméno ÚJOP šířili dál. Spokojený absolvent je naší nejlepší reklamou.

A to vše zvládáme také díky našim technicko-hospodářským pracovníkům, kteří se o vše starají a jsou neopominutelnou součástí našeho týmu.

Ph.Dr. Dana Hůlková Nývtová, Ph.D.

Vystudovala obory český jazyk a literatura - historie na Pedagogické fakultě v Hradci Králové a filologii na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. V Ústavu jazykové a odborné přípravy pracuje od roku 2001, od roku 2017 byla zástupkyní ředitele pro výuku a vzdělávání. V únoru 2020 byla jmenována ředitelkou.